

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy óra	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilježeva (Zaplova) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAK, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 145. szám.

Szerda, július 5.

Protity és a horvát ellenzék

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 3.

Zagrebból jelentik: Protity független radikális képviselő tegnap Zagrebba érkezett.

A „Tribuna“ ma esti száma Protity utazásával kapcsolatban azt a hírt közli, hogy a horvát ellenzék a zagrebi „Szlobodna Tribuna“ szerkesztőségében konferenciát tart, melyen Protity is részt vesz. A lap szerint tegnap este előértekezlet volt, melyen megbeszélték a mai ülés napirendjét. A konferencián állítólag egységes megállapodás létesül az ellenzéki frakciók között.

Ujabb hírek azt mondják, hogy a konferencián Mehmed Spaho dr., Trumbity dr. és Korosec dr. is megjelent. A tárgyalásokról szóló részletek még hiányoznak.

Elhalasztották a román király megkoronázását.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 3.

Bukarestből jelentik: Ferdinánd román király koronázását, aminek ebben a hónapban kellett volna megtörténnie, újból elhalasztották. Az elhalasztás oka az, hogy az erdélyi képviselők és a román kormány között feszült viszony keletkezett és ezért a király egyenes kívánságára mindaddig nem tartják meg a koronázást, míg a Bratianu kormánya ki nem elégíti az erdélyi képviselők kívánságait. Az erdélyi képviselőkkel való béke azért oly nagyfontosságú ebben az ügyben, mert a koronázás színhelye: Alba Julia (Gyulafehérvár) tudvalevőleg Erdélyben van.

A gör. kel. püspökök konferenciája.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 3.

A püspöki szábor néhány nap óta Dimitrie patriarka elnöklete alatt Karlovciban ülészik. A legutóbbi értekezleten elhatározták hogy a háboru utáni viszonyokra való tekintettel átszervezik az egyházat.

Ugyancsak a tegnapi értekezleten perfektuálta a szábor az egyik nagykonceptiójú tervezetét s ez az autonóm és független egyházi testületek koncentrációja. A legközelebbi üléseken sorra kerül egy másik igen fontos kérdés is, a papok második házassága. A konferencián hír szerint a papok javára döntenek ebben az ügyben.

A mai nemzetgyűlés.

— A „Torontai“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jul. 3.

A mai nemzetgyűlést délután négy órára hívta össze az elnök, de az ülést nem lehetett megkezdeni, miután még hat órákor is alig husz képviselő volt jelen. Így Ribár dr. Házelnök csak negyed hét órákor nyithatta meg a nemzetgyűlést.

Janity dr., a Ház titkára felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét. A házelnök felteszi a kérdést, hogy a nemzetgyűlésnek van-e megjegyzése a jegyzőkönyvhöz. Miután a kormányzó-párt részéről alig hét nyolc képviselő tartózkodott a teremben, az ellenzék többségben volt és a jegyzőkönyvet nem fogadta el.

Ezután az elnök konstatálja, hogy kevés képviselő van jelen és ezért szünetet rendel el. Szünet után egy negyed hét órákor az elnök az ülést újból megnyitja, miután időközben megfelelő számú kormányzóparti képviselő volt jelen.

Ivanity Momesiló dr. független radikális kritizálja a házelnök eljárását és azt mondja, hogy nem volt joga az ülést félbeszakítani, különösen azért nem, mert a mult ülés jegyzőkönyvét felolvastatta és azt a képviselők többsége nem fogadta el. Ribár dr. házelnök kijelenti, hogy ő nem azt kérdezte, hogy a nemzetgyűlés elfogadja-e a jegyzőkönyvet, hanem feltette a kérdést, hogy van-e megjegyzése a jegyzőkönyvre.

Lazity Voislav földműveléspárti képviselő kifogásolja, hogy a Ház ilyen későn kezdte meg az ülést.

A házelnök megjegyzi, hogy az ő intézkedése alapján már négy órákor kellett volna az ülést megkezdeni és így a késedelem nem rajta mulott.

Ezután kisebb jelentőségű kérényekre, panaszokra válaszoltak az egyes miniszterek. Kumanudi dr.

pénzügyminiszter Lazarevity képviselő interpellációjára válaszol a bosznia-hercegovinai szeszégetés és ezzel kapcsolatban egyesekre kiszabott büntetésre vonatkozólag. Popovity képviselő a boszniai és hercegovinai vallástanitók mostoha anyagi helyzete miatt interpellál és azt kérdezi a közoktatásügyi minisztertől, miért hagyták ki a vallástanitókat az előléptetés és fizetés-rendezésből. Heves vita fejlődött ki Vukasevity radikális képviselőnek az erdő- és bányauügyi miniszterhez intézett felszólalása miatt, amely egy szerbiai bánya bérbeadására vonatkozik. Raffajlovity erdő- és bányauügyi miniszter válaszol Stanity földműveléspárti képviselő interpellációjára több bányaképviselő nyugdíjazása miatt. Raffajlovity miniszter kijelenti, hogy ebben a kérdésben a többi miniszterrel egyöntetűen járt el. A költségvetés redukálása, vagyis a kiadások apasztása tették szükségessé az egyes tisztviselők nyugdíjba helyezését. Ennél a kérdésnél, a minisztérium érdekét tartva szem előtt, csak olyan tisztviselőket küldött nyugdíjba, akik nem feleltek meg a szolgáltnak, vagy akiknek a teljes nyugdíjigényük megvolt.

A napirendre történt áttérés után Perity Vinko felolvassa a törvényhozó bizottságnak a polgári perekben folytatott eljárás megváltoztatására vonatkozó javaslatát. A nemzetgyűlés a javaslatot rövid eljárással, száznegyvenkilenc szavazattal tizenhat ellenében elfogadja.

A földműveléspárti képviselők javaslatot terjesztenek a Ház elé, hogy a bírók a nyári szünet alatt tartsanak inspekciónkat és intézzék el a befolyó telekkönyvi bekebelezési ügyeket, hogy ezekben ne álljon be torlódás.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel a házelnök javasolja, hogy a nemzetgyűlés a napirend következő pontját a holnapi ülésen tárgyalja.

A holnapi ülést, amelyen a költségvetés tárgyalása fog szerepelni, délelőtt kilenc órára tűzte ki a házelnök.

Rathenau egyik gyilkosát elfogták Newyorkban.

A „Torontai“ tudósítójának távirata.

Berlin, jul. 3.

Rathenau egyik gyilkosát, Kolthesent ma Newyorkban, amikor az egyik gőzösen odaérkezett, — letartóztatták. Kolthesen alszakált viselt, de az semmit sem használt, mert a révkapitányság detektívjei már tudtak érkezéséről. Szikratáviró útján ugyanis figyelmeztették a rendőrséget, hogy a gyilkos Newyorkba szándékozik menekülni.

A beogradi amerikai követ Pasicsnál.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 3.

Dodge, a beogradi amerikai követ ma délelőtt meglátogatta Pacity miniszterelnököt és nála érdeklődött, hogy az SHS állam amerikai kölesönének ügye milyen stádiumban van.

Monarchista tüntetés Bécsben, Ottó főherceg nevenapján

A Torontai wieni szerkesztőségétől.

Wien, jul. 3.

Vasárnap délelőtt két monarchista tüntetés zajlott le Wienben Ottó főherceg nevenapja alkalmából az osztrák monarchisták (Scheiger—Wiener) pártja hálaadó istentiszteletet rendezett a Karlskircheben. Az istentiszteleten Ottót a landóan eszászárként aposztrofálták és az istentisztelet után egyes csoportok a Karls-platzon is éltették „Ottó eszászár“.

A Karlskirchei tüntetés délelőtt 11 órákor kezdődött és körülbelül másfél óra hosszat tartott. Egy órával előbb a fekete-sárga legitimisták (Wolff ezredes) pártja a kapuzinerkirchében rendezett hasonló hálaadó istentiszteletet. A fekete-sárgák szokásuktól eltérőleg az utcán rendszeren viselkedtek, úgy hogy az ő tüntetésük is minden rendezés nélkül folyt le.

TÖZSDE

Július 3.

Beograd. Valuták: Lei 48, Cseh korona 15025, Márka 23, Léva 49, Osztrák korona 065, Husz dináros arany papirban 2025.

Devizák: London 351, Páris 660, Newyork 6950, Genf 1500, Szaloniki 20150, Prága 15147, Berlin 2050, Wien 0415, Bukarest 49, Szófia 5050, Budapest 770.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 126, Holland 203, Newyork 52750, London 2927, Páris 4405, Milano 2465, Prága 1010, Budapest 050, Zagreb

16750, Varsó 01125, Wien 00275, bélyegzett 0028750.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 4115, Dollár 1100, Francia frank 9175, Márka 269, Lira 5100, Osztrák korona 565, Lei 651, Szokol 2108, Dinár 1336, Lengyel márka 21.

Devizák: Amsterdam 423, Bukarest 65250, London 4850, Berlin 26650, Milano 5150, Páris 9125, Prága 2115, Sváje 20950, Wien 5475, Zagreb 335, Newyork 1010.

Wien. (Zárlat.) Devizák: Prága 38000, Zagreb 6100, Budapest 1830, Varsó 4112, Milano 91000, London 86000, Newyork 19800, Páris 163000, Zürich 370000, Berlin 4900, Amsterdam 755000.

A magyar politikából.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jul. 3.

A legitimista keresztény ellenzék és a kormány közötti tárgyalásokról ellenőrizhetetlen hírek keringtek. A szabad királyválasztók Bethlenhez fordultak felvilágosításért, aki kijelentette hogy senmiféle tárgyaláson nem vesz részt. Nem hajlandó a megalapozott többséget megbolygatni és a kormányzat rendjét megváltoztatni.

Budapest, jul. 3.

Eckhardt Tibor sajtófőnök a do-rozsmai választókerületben pro-grambeszédet mondott. Beszéde során hangoztatta, hogy a keresztény irányzat politikája ne abba kulmináljon, hogy gyűlölködést szítson, hanem ellenkezőleg, a testi-összetartást és együttműködést célozza munkája. Az agrárreformra áttérve azt mondta, hogy az agrárirányzat minden rendelkezésre álló módon kell támogatni Reméli, hogy a földbirtokreform sikeresen megoldódik.

Budapest, jul. 3.

A nemzetgyűlésen a napirend előtt Rakovszky István szózatot a drágaságot, melyet a lakosság már alig képes elviselni. A nagy és folyton növekvő nyomor dacára — mon-dotta — nem lát a kormány részé-ről semmiféle ellenintézkedéseket. Szóvá teszi azt is, hogy a külföldi kereskedők zavartalanul vásárol-hatják össze a cukrot, ezzel szem-ben a fogyasztóközönség cukorin-ség előtt áll. Végül a sörfőzők újabb áremeléséről beszél és meg-említi, hogy a sör árát legutóbb százötven százalékkal emelték.

Csehország németjei Ausztriának Németország-hoz való csatlakozását kívánják.

Jung képviselő, a prágai nemzetgyűlés tagja, Bécsben.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, jul. 3.

A csehországi német képviselők újabb sűrű vendégei Wiennek. Eljönnek az osztrák fővárosba, hogy az osztrák politikusokkal tárgyalja-nak a középeurópai németiség egye-sítéséről. E héten Jung, nemzeti szo-cialista párti képviselő jött Prágá-ból Wienbe, hogy a nagynémet és nemzeti politikusokkal tárgyaljon. Weni tartózkodása alatt a „Toron-tál” wieni szerkesztőjének alkalma-volt Jung képviselő véleményét a cseh-szlovákországi helyzetről és az ausztriai kérdéssről megismerni. Jung képviselő a következőket mon-dotta:

— Csehországban a németek és a többi nemzeti kisebbségek igen sa-nyaru helyzetben vannak. A béke-szerződések sem biztosítottak ugyan valami ideális helyzetet a nemzeti kisebbségeknek, azonban a prágai kormányok még a békeszerződések rendelkezéseit sem hajtották végre. Nem akarok most arról az elesélt dologról beszélni, hogy a cseh-szlo-vák köztársaság alkotmánya telje-sen forradalmi uton jött létre, hogy ebbe, illetőleg ennek megteremtésé-be sem a németeknek, sem a ma-gyaroknak, de a szlovákoknak sem

Az orgoványi gyilkosok bünpöre. Izgalmas tárgyalás a budapesti hadbírószágon.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, jul. 3.

Az orgoványi gyilkosok elleni pörben tegnap kezdték meg a fő-tárgyalást. A személyi adatok be-mondása után kihallgatták a vád-lottakat.

A vádirat felolvasása után a vé-dők zárt tárgyalás elrendelését kér-ték, miután az ügy érdekében a nyilvánosság kizárását tartják szükségesnek.

A vád képviselője a védők kéré-sét visszautasítja és nyílt tárgyalást kíván, mert az azt mutatja, hogy az országban konszolidáció van, a kö-zönség ellenőrizheti a bírósági tár-gyalásokat és hogy itt minden bü-nözőnek pártatlanul, igazságosan kimérik a büntetést. A bíróság a vád képviselőjének a felszólalása alapján nem rendelt el zárt tárgya-lást.

Az első vádlott, akit kihallgattak, Zbona, kijelenti, hogy nem erzi magát bűnösnek. Vallomásában elmondja, hogy 1918-ban azt hal-lotta, hogy az irsáki és kecskemét-környéki zsidók másfél millió ker-onát ajánlottak fel a románoknak, ha rövid időre is, de meghosszabít-ják a megszállást. Tudomására ju-tott továbbá hogy a románok Fran-cia Kiss Mihályt, Danics Mihályt körözik és azzal vádolják, hogy a zsidókat kecskemét környékén nyugtalanítják. Héjjas Iván egy írást mutatott Zbonának, amelyből kitűnt, hogy a románok el akarják őket fogni. Több környékbeli zsidó-ról, de főleg három irsáki zsidóról kitűnt, hogy jóban vannak a romá-nokkal. Ezeket elmondotta Héjjas-nak, amire Héjjas azt felelte, hogy a gyanus zsidókat el kell fogni és ki kell őket végezni. Ennél a beszélge-tésnél Danics is jelen volt. Amikor Héjjas kiadta ezt a parancsot, el-mentek Orgoványra és Héjjas re-a-delkezését végrehajtották. Irsákon Juhász értesítette, hogy este mi-lyen célból fognak jönni. Juhász hozzájuk csatlakozott. Este Orgo-ványban bementek a koresmába, ahol jól beboroztak. Megittak nyole liter bort. Ettől ittasak voltak.

Itt a tárgyalást vezető bíró meg-kérdezi Zbonát, hogyan lehetséges az, ha akkoriban sokat ivott és tel-

jesen ittas állapotban volt, most mégis összefüggő vallomást tesz az esetről.

— Másoktól hallottam, hogy mit csináltunk — védekezik Zbona.

— Másoktól hallotta, kérdezi nyo-matékosan a bíró?

— Igen. Csak arra emlékszem, hogy bementünk egy házba, de azt már nem tudom biztosan, hogy csak úgy tettük fel a zsidókat a kocsira, vagy hogy meg is kötöttük őket. Azután odamentünk, ahol elástuk azokat, akiket magunkkal vittünk.

A bíró: Mi történt közben, mi-előtt az áldozatokat elásták?

Zbona: Azt nem tudom, a részle-tekre nem emlékszem.

Rövid gondolkodás után bizonyta-lan hangon még hozzáfűzte:

— Csak azt tudom, hogy kivégeztük őket.

A további vallatásnál Zbona a ruhákról, pénzről és az értéktár-gyakról, amelyeket a meggyilkol-taktól elvettek, nem akar tudni.

Csáky Ferenc védő kérdésére Zbona még elmondja, hogy különit-ményüknek az volt a célja, hogy a keresztény magyarság uralmát visz-szaállítsa és a kommunizmust üldözze.

Ezután Danics kihallgatása kö-vetkezett. Danics azt vallja, hogy egy román főhadnagytól hallott arról a másfél millióról, amelyet a zsidók a románoknak akartak adni, hogy a megszállást meghosszabít-sák. Homályosan emlékszik arra, hogy több házban jártak, az áldozat-okat összegyűjtötték és kivégezték őket. Mindezt ittas állapotban haj-tották végre. A meggyilkoltaktól elszedett gyűrűket, órákat, láncokat és pénzt szétosztották maguk kö-zött. Erről az osztzkodásról Héjjas-nak is szót, aki azt helyeselte.

— Ha megyek-jövök, legyen ná-lam pénz. — mondotta Héjjas. Ezért a pénzt elköltöttem.

Schmidt ügyész figyelmezteti Da-nicsot, hogy több Héjjas van. Mondja meg, hogy kivel tárgyalt a tárgyak átadása alkalmával.

— Héjjas Anréllal beszéltem és nem Ivánnal — válaszol Danics.

Az izgalmas részleteket felszínre vető tárgyalás folyik.

kormányzópartoknak meg kellett volna tanulniok. Csehország német-sége saját érdekében is kívánja, hogy Ausztria a nagy német anya-birodalomhoz csatlakozzon, de Ausz-triának is ez az egyedüli mentsége és a szomorú osztrák betegség egye-düli gyógyszere. SZ. P.

Véget ért a bécsi villamosvasutások sztrájkja.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, jul. 3.

Ma reggel véget ért a wieni vil-lamossztrájk. Az alkalmazottak ál-tal követelt és a nekik megadott béremelést a villamosjegyek ára-nak száz százalékos áremeléséből fedezi a villamostársaság. A sztrájk egyébként az eddigi számítások szerint, nyolevan millió kárt oko-zott a vállalatnak.

HIREK

Eljegyzés Németelemén. Rieder József ur, a veliki becskerei „Hazai műmalom” könyvelője folyó évi ju-nius hó 28-án eljegyezte Wolfram Eleonora kisasszonyt, Wolfram Nándor németeleméri igazgató-tanító leányát.

A szlovén diákok tanulmányuton. Beogradból jelentik: Julius 5-én háromszáz főből álló szlovén érett-ségizett diák tanulmányi kirándu-lásra jön Beogradba. Kellő fogá-dásukra megtették a beogradi gim-náziumi igazgatók és tanárok a megfelelő intézkedéseket.

A tanítói állások betöltése. Beo-gradból jelenti tudósítónk: A köz-oktatásügyi minisztériumban mű-ködő bizottság tegnapi elkezűlt a Vajdaság területén megüresedett tanítói állásokra beküldött kérvé-nyek felülvizsgálásával. A bizott-ság már véglegesen döntött és az alkalmazott tanítókat be is osztotta működési községükbe. Az erről ké-szült tervezetet a napokban köz-hírré teszik.

A Slavia sportnapja. A Slavia sportegyesület vasárnap grandiózus műsoru ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyt vasárnap délelőtt a „Bristol”-ban lejátszott tekeverseny nyitotta meg, melynek díjai közül az első díjat Ehrlich Lajos, a má-sodikat Heinrich Domonkos, a har-madikat Gábor A., a negyediket Tomcsányi Elek, az ötödiket Kru-menacker I. nyerte meg. Délután a „Slavia” az Obilittyal a vásártéri sportpályán footballmérkőzést tar-tott nagyszámú közönség előtt, mely nek eredménye 2:0 volt az Obility javára. Este pedig mintegy finálé-képpen, nagyszabású táncmulatság volt a „Bristol”-ban. Az általános táncot pereglopás előzte meg. A kel-lemes szórakozás mellett a peregok annál inkább serkentették lopásra a jelenvőket, mert háromban aranygyűrű volt elrejtve s így ért-hető, hogy mindegyik résztvevő „utazott” reájuk, hátha éppen neki lesz szerencséje. Az egyik arany-gyűrű rövidesen meg is került, Mol-nár János volt a szerencsés zsák-mányolója. A másik kettőnek bol-dog tulajdonosa azonban eddig nem jelentkezett. Pereglopás után a „Ruza” női zenekar hangverseny-zett, a teremben pedig cigányzena muzsikája mellett reggelig táncolt a fiatalság.

A berlini nyomdászsztrájk. Ber-linből jelentik: A berlini nyomdász-sztrájk tovább tart, sőt a helyzet egyre súlyosabbá válik. Most már a munkások lapjai sem jelennek meg. A legfontosabb eseményeket rövi-den összefoglalva két oldalas lapok-ban ismertetik a kiadók és ezeket a műkedvelő nyomdászokkal szedetik ki.

Fegyverelkezés Délserbiában. Szkopljéből jelentik: Tegnap egy harminc tagból álló fegyvercsoportot kísérték a fogházorók a Szkop-ljével szomszédos községbe. Utköz-ben egy szűk hegyiösvényen közre-fogták a fegyverek az öröket és megadásra szólították fel őket. Az örök azonban fegyvert ragadtak és egy lázadót lelőttek, kettőt súlyosan megsebesítettek, a többi pedig el-menekült. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a foglyok előző nap megbeszélték a lázadást, de idejéig rosszul választották meg, mert éppen azon a napon a rendes-nél nagyobb volt az örökiség.

Orvosi hír. Dr. Steiner Gyula kórházi főorvos szabadságát megkezdte. **Özv. Kaufmann Zsigmondné** árváinak. Tegnap számunkban közöltük, hogy özvegy Kaufmann Zsigmondné négy elhagyott szegény árvájának segélyezésére Pletkovics Illésné 8481 dinárt gyűjtött össze. Ez a szám téves, mert Pletkovicsné gyűjtése 2224 dinár 70 para. A mai napon a „Torontál” utján újabb adomány érkezett. Pletkovics Ilonka harminc dinárt adományozott az árvák részére, mely összeget a rendeltetési helyére juttatjuk.

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a **Nagybecskereki Takarékpénztár,** Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Gyógyszerész-tanfolyam Novisadon. Beogradból jelentik: Novisadon július elsejével gyógyszerész-tanfolyam nyílt meg. A tanfolyamnak igen sok a növendéke, főleg vajdaságiak, de számottevő közöttük a szerbiai illetőségű is. A tanfolyamnak, mely csak előkészítés a vizsgálatokhoz, Vukovity Andrea, a novisadi egészségügyi osztály gyógyszerészeti szakosztályának vezetője az előadója.

Borzalmas repülőgépkatasztrófa. Rómából jelentik: Egy caproni rendszerű repülőgép, mely 26 utast szállított, tegnap Torrentó mellett ötszáz méter magasságból a Tengerbe zuhant. Az utasok közül három meghalt.

Átutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szrb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrugna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Herczeg Ferenc irodalmi képes hetilapja az Új Idők 27-ik számával új félvébe lép és megkezdí Bónyi Adorján érdekes szerelmi regényét, a „Szomjuság”-nak, valamint Anders Aje híres kalandorregényének, a „Vadfogás”-nak közlését. A rendkívül gazdag tartalmu szám a regényeken kívül közli Bársony István, Csáthó Kálmán, Herczeg Ferenc, irásait, Dobosi Pécsi Mária elbeszélését, Endródy Mihály Ward Muir humoreszkjét, Tábori Piroska meséjét, Farkas Zoltán verseit, ezenkívül a Szerkesztő üzenetei és a népszerű rovatai teszik teljessé ezt a számot. Az előfizetés díja negyedévre 25 dinár, mely összeg a Magyar Általános Hitelbank suboticiái fiókja útján utalható át. A kiadóhivatal Budapest, Andrassy ut 16. mutatványszámot kívánatra ingyen küld.

Harc az apasáért.

Aradról jelentik az alábbi kacagató esetet:

Az aradi anyakönyvvezetőnél megjelent egy idős ember.

— Fiam született, azt jöttem bejelenteni — mondotta büszkén.

Az anyakönyvvezető kinyitotta az egyik főlíansot, amelybe az öreg bediktálta az adatokat.

— F. I. kávéházi zenész vagyok.

— Mikor született?

— Nem tudom, — de a múlt hónapban voltam 65 éves.

Azután a felesége nevét, majd korát diktálta be. A felesége 18 éves.

Alighogy eltávozott a boldog apa a hivatalból, egy fekete bajuszu ifjú lépett be.

— Nem jelentett be itt F. I. zenész egy gyermeket? — kérdezte izgatottan.

Amikor megtudta, hogy bejelentett, megszólalt:

— Tessék azt a gyereket az én ne-

Borzalmas szerencsétlenség a vasuti hidon.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 3.

Ma hajnalban borzalmas szerencsétlenség történt a Gyártelep és a Bégapart állomás közötti Bégahidon. A pancsevői vonat, mely éjfél körül robogott át a vashidon, halálra gázolt egy katonát, aki a sinek mellett aludt.

A Pancsevő felől közlekedő személynvonat Gyártelep állomást elhagyva, teljes sebességgel robogott a bégaparti állomás felé. Amint a vasuti hid közelébe ért, szokás szerint fűtventett és kissé lassítva menetét haladt át a hidon. Amint a hid közepe tájékára ért, egy rémes

sikoly borzongatta meg az utasokat. A mozdonyvezető, aki a kiáltást szintén hallotta, rögtön fékezett, mindez azonban késő volt. Néhány perc múlva megállt a vonat és az utasok a kiáltás tájéka felé siettek. Rémes látvány tárult az utasok elé, a sineken egy teljesen szétzúzott, összeroncolt holttestet találtak. A ruhafoszványokról megállapították, hogy az illető katona.

Személyazonosságát ezideig még nem tudták megállapítani. Hulláját a szegényház hullakamrájába szállították.

Még nem készült el a választói névjegyzék.

A hét végén befejezik a listát. — A választók összeírása. — Hányan jelentkeztek a felvételre. — Mi lesz a nemslávokkal.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 3.

A választói névjegyzéket, mint azt a „Torontál” több ízben megírta, június hó 30-áig kellett volna összeállítani, a közbeeső kettős ünnep miatt azonban a rendeletnek ily értelmű keresztülvitele lehetetlen volt s így az összeírás munkálatai még mindig folyamatban vannak és azokat előreláthatólag csak a napokban fejezik be.

Különbön sem fontos a névjegyzék sürgős összeállítása, mert a rendelet valószínűleg csak azért tartalmazza azt a korai dátumot, mert a törvény meghozatalakor és a rendeletek megszerkesztése idején politikai körökben az volt a felfogás és a kormányzatnak a terve, hogy a kerületi és községi választásokat az összeírás után rövidesen, de legkésőbb július vége felé kiírják, míg az újabb hírek szerint az eredeti tervezet gyökeres változtatást szenved azáltal, hogy a községi és kerületi választások csak az ősszel, szeptember vagy október hónapban fognak megtörténni. Ilyen körülmények között a névjegyzékek összeállításánál előálló néhány napi késedelem távolról sem jelent hátrányt a választásokra nézve.

Még egy igen fontos szempontból jó ez a kényszerült helyzet által elhatározott határidő megváltoztatás. Tudvalévő ugyanis, hogy a nemzetiségi kisebbségeket, a nemslávokat Beeskereken nem veszik fel a listába, viszont az is ismeretes, hogy a demokrata-klub Davidovity Ljuba pártelnök útján interveniál Markovity belügyminiszternél, akit egy pótrendelet kiadására akar felkérni, melyben a miniszter alaposan, min-

den félremagyarázhatóságnak eleve való kizárásával elrendeli, hogy a nemsláv polgárok közül minden választójoggal bíró egyént utólagosan felvegyenek a névjegyzékbe. Ennek a várva-várt rendeletnek kibocsátása talán már nincs messze, esetleg csak egy-két nap kérdése s ebben az esetben a nemslávokat még a jegyzékek lezárása előtt összeírják és csak azután végzik el a revideálást.

A „Torontál” munkatársa a névjegyzékek összeállítására vonatkozólag beszélgetést folytatott Novákovity Sándor városi jegyzővel, a választási ügyek városi vezetőjével, aki a hozzája intézett kérdésekre elmondotta, hogy a választói listával az előirt időben tehnikai akadályok miatt nem készülhetett el, de a napokban, legkésőbb e hét végén véglegesen befejezi munkáját. Az 1920. nov. 28-iki választásoknál használt névjegyzékben kétezer-hatszáz név szerepel, ez a szám azonban jelentékenyen megnövekedik. A szlávok közül időközben sokan megszerezték az állampolgárságot, azoknak a száma pedig, akik valami uton elvesztették a politikai jogokat, nem áll arányban az előbbiekké számával s így áll be a jelentősebb szaporulat. Sokan bevonultak katonának és szolgálatuk leteltével, most szintén bekerülnek a választók közé. Ezeknek a neveit tartalmazó névsort tegnap Novákovity jegyző megkapta a helyi katonai parancsnokságtól.

Átérve a nemzetiségi kisebbségek felvételére, Novákovity jegyző kijelentette, hogy erre nézve nem érkezett még semmiféle utasítás.

A vajdasági hivatalos helységnévtár. Most jelent meg a belügyminisztérium B. B. osztályának rendelete, mely véglegesen megállapítja a Bánát, Bácska és Baranya területén lévő városok és községek hivatalos elnevezését. Ezt a helységnévtárt fűzetbe foglalva kiadta a Pleitz Fer. Pál könyvnyomdácég: Veliki Beeskereken, ahol az 10 dinár beküldése mellett bérmentesen kapható.

Bírósági szünet.

Július—augusztusban nincsen tárgyalás

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 3.

Szombaton még zajos tere-fere, idegenek ide-oda járása tette élénknek a törvényszéki palota első emeletét. Tegnapra már üres padokat, néptelen folyosókat és lefűgöngyözött tárgyalótermet talált a forró júliusi napsugár. A terem-szolga hangja sem volt halható, míg máskor ilyenkor délelőtt 9 óra tájban hangosan szólította be a terembe a fölényes, sőt gögös vádlókat, (akik azonban csak gyengén tudják palástolni az angol hidegvért), az ideges, félénk vagy közömbös vádlottat és a beidézés és idővesztés miatt dühös tanukat. A terem-szolga eltűnt az 55. szám magas ajtaja előtt s visszavonult a szelgák szobájába, ahol talán éppen jogi vitatkozásokat folytat egy-egy ismertebb bűnügy felett laikus szolgatársaival. Most van ideje bőven, nincsenek tárgyalások és a nyári szép napokat részint energiapótlásra, részint meg az ajtónállás alatt elsajátított jogisme fejlesztésére kell fordítani.

A törvényszéken nyári szünet van. Szombaton lezárultak az akták és most szép katonás sorrendben egymásra rakva várják a szellőztetést: a tárgyalást. Szeptemberben újra megélnéülnek majd a folyosók, előkerülnek a poros akták, a terem-szolga újra elfoglalja a régi helyét az 55-ös számú szoba előtt és megindul a munka.

A bírósági szünet utáni tárgyalásokon előbb sorra veszik a régebbiről maradt restanciákat és azokat az ügyeket, melyeket valamelyik érdekelt fél távolmaradása miatt elhalasztottak s csak azután ítéleznek a nyári szünet alatt felgyülemlt feljelentések ügyében.

Sport

Athletika.

Magyarország ifjúsági bajnokságai. — Az ifik szenzációs eredményei.

Budapest, július 3.

Szombaton délután lezárultak az ifjúsági bajnokságok, melyek alábbi győnyörű eredményeket hozták.

Magasugrás. Bajnok: Orbán (Hmvásárhely) 178 cm. 2. Stefan (MAC) 170 cm. 3. Lencz (MAC). Az eredmény ifjúsági rekord. Orbán a 181-re feltett lécezt hajszálynyira dobja. A védő Mauthner nem indult.

100 m. B.: Haidekker (Kaposvár) 11.7 mp. 2. Veress (MAC) 11.8 mp. 3. Papp (Pécs) 12 mp. A start csak a hetedik kísérlet után sikerült. Veress lábrándulásából kifolyólag nem volt fitt, Balázst sorozatos kitudasításai miatt starter kiállíja.

1500 m. B.: Bejczy (MAC) 4:25.5 p. 2. Vitéz (MAC) 4:26.8 p. 3. Szloboda (MTE) 4:27. — p. Bejczy csak nyeresre meg, így is 12 méterrel első. A rekorder Cséffay (MTE) szurás miatt feladja.

Súlydobás. B.: Dunszt (BBTE) 11.63 m. (Ifj rek). 2. Adorján (FTC) 11.52 m. 3. Priscender (MTK) 11.48 m. Mindhárman rekordon felül dobnak. Dunszt gyöngye stílussal, de óriási erővel rendelkezik. A rekorder Adorján rosszabb, mint tavaly, csak nehezen tudja magának biztosítani a második helyet.

Távolugrás. B.: Vándor (FTC) 653 cm. 2. Magyar (MTK) 643 cm. 3. Gillány (MAC) 626 cm. Mindhárom rekordon fölül ugrottak, az eredmény azonban hátszél miatt nem lesz hitelesíthető. Védő és rekorder Muskát döntőbe se került 572 cm-rel.

400 m. Három előfutam után B.: Grün (MTK) 53.5 mp. 2. Gerő M. (KAOE) 53.8 mp. 3. Masinger (BKAC) A favorit Gerő Grün finisének nem bír ellenállani. A kaposvári Hajdeker harmadik helyezett volt, de keresztelés miatt diszkvalifikáltak.

Diszkosz. B.: Dunszt (BBTE) 36.93 m. (Ifj. rek.) 2. Rózsahegyi (MAC) 33.08 m. 3. Dormándy (MAC) 31.81 m. Az ifjúsági rekord eredmények egyik legjobbjá.

Rudugrás. B.: Farkas (BKAC) 305 cm. 2. Fancsy (FTC) 305 cm. 3. Moldvay (Győr) 295 cm. A védő Kovács (FTC) csak 280-at ugrott. Egy kissé jobb stílussal a vidéki Moldvay vihetné legtovábbra.

800 m. B.: Bajczy (MAC) 2:07.3 p. 2. Zoltány (MAC) 2:07.5 p. 3. Leichtag (MTK) 2:08.2 p. Bajczy kényelmesen nyeri a versenyt.

Gerelyvetés. B.: Stauch (MAC) 46 m. 2. Gillány (MAC) 42.68 m. 3. Prisender (MTK) 39.40 m. Az eredmény ifjúsági rekord.

200 m. Három előfutam után. B.: Balázs (MTK) 23.7 mp. 2. Papp (MAC) 23.9 mp. 3. Magyar (MTK) 24.2 mp. Az eredmény egy tizeddel rosszabb az ifjúsági rekordnál. Papp a startnál két métert veszít, egy méterrel második.

Egyesületek szerint a bajnokságok következőképpen oszlanak meg: MAC 3 bajnokság (1500, 800, gerely), BBTE 2 bajnokság (súly, diszkosz), MTK 2 bajnokság (400, 200). Egy bajnokságot nyertek: BKAC (rudugrás), FTC (távolugrás), Hmvásárhely (magasugrás), Kaposvár (100) Az eredmények sokkal jobbak a tavalyinál. Ahol az eredmény gyengébb, azt az egy napos rendezés és az ifjú gyengébb idegzete indokolja meg.

Football.

II. oszt. footballbajnokság. OTE—URAK = 1:1. A mérkőzést az OTE óvására most másodszor játszották.

Vizipóló.

Becskek. Első training kedden délelőtt 12 órakor a Fischer-féle uszodában. További megbeszélések ugyanott.

Vasárnapi eredmények.

Athletika.

Magyarország szenior bajnokságai. Második nap.

Vasárnap délután zajlott le a szenior bajnokságok második napja. Az eredmények elég közepesek, csak egy új rekordot eredményezett. A vidékiek igen jól szerepeltek.

Részletes eredmények:

100 m. Bajnok: Gerő (KAOE) 11.2 mp. 2. Vida (KAOE) 11.3 mp. 3. Schwartz (Kanizsa) 11.4 mp. — Félméterrel nyerve, ugyanannyival harmadik.

Súlydobás. B.: 1. Vállay (MAC) 12.86 m. 2. Engelthaler (Vásárhely) 12.83 m. 3. Janó (MAC) 12.29 m. — Vállayt betegsége akadályozta jobb eredmény elérésében, győzelmét csak utolsó dobással biztosítja.

Magasugrás. B.: Panyigay (Dunántul) 177 cm. 2. Gárdos (MTK) 173 cm. 3. Gáspár (BBTE) 173 cm. A rekorder és favorit Gáspárt a bíróság tiszteletlen viselkedése miatt kiállítja.

110 m. gát. B.: 1. Stollmár (FTC) 16.4 mp. 2. Püspöky Gy. (MAC) 16.6 mp. 3. Püspöky T. (MAC) 16.8 mp. 400 m. B.: Kurunczy (MTK) 51 mp. 2. Juhász (MTK) 51.6 mp. 3. Fixl (MAC) 52 mp. — A bajnokaspiráns Fixl-nek első idej startja, még mindég nem fitt lesántulása óta.

Diszkosz. B.: Toldy (FTC) 42.20 m. 2. Csejthej (BEAC) 40.02 m. 3. Kobulcszky (MAC) 39.97 m. Toldy most kezd formába jönni.

200 m. gát. B.: 1. Somfay (MAC) 26 mp. Országos rekord. 2. Hefler (KAOE) 26.6 mp. 3. Braun (MTK) 27.4 mp. — Somfay könnyen nyeri a versenyt. — Hefler utolsó előtti gátnál egyik cipőjét elveszti. Püspöky utolsó gátnál elbukik.

1500 m. B.: 1. Benedek (MAC) 4:08.6 p. 2. Némethy (FTC) 4:08.8 p. 3. Grosz (MTK) 4:14. — A bajnokság legizgalmasabb száma. Némethy vezet 3 kört. Benedek 1 méterrel mögötte. — Az utolsó 100 méteren Benedek irtózatossá finisbe kezd. Némethy átveszi a tempót, mell-mell mellett küzdenek. Utolsó 20 méteren Némethy visszaesik. Benedek fél méterrel győz.

Háromugrás. B.: Somfay (MAC) 13.90 m. 2. Molnár (Fehérvár) 13.35 m. 3. Ujfaluczky (FTC) 12.17 m. — Somfay erejével spórolva csak harmat ugrik, a többi kihagyta.

Bajnokságot nyertek a következő egyesületek: MAC (6), FTC (4), KAOE (2), MTK (1), BEAC (1), Sz. Fehérvár (1), Győr (1). — A MAC a hegemoniát megőrizte, az MTK gyengén szerepelt, a vidék szépen fejlődött.

A hallei egyetem 1500 és 3000-es futóbajnoka Erdélyi (Budapest) lett.

KÜLÖNLEGES SZÉP

crepgeorggett, crepdechín, fuárd-selyem- és grenadinruhák érkeztek, ugyszintén bluzok, vászonajkak és pongyolák. Organti és crepgeorgette kalapokban nagy választék. Aszlányi Jolita, Nemanjina (Jenőherceg) u. 7.

Nyiltér

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Azt az ismeretlent, aki már hosszabb idő óta azt meséli rólam, hogy Becskerekéről elköltözöm, felhívom, hogy személyemmel ne foglalkozzék és hazugságokat ne terjesszen rólam, hanem szelldöztesse inkább a saját portáját.

Fischer Miklós,

a Fischer és Lutsch-cég társtulajdonosa.

Asztalosok részére

1098

elvállalunk mindenemű

géppeli famegmunkálásokat órabér szerint

Becze Antal és Fia műbutorgyára Veliki Becskerek.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem úgy a helybeli, mint vidéki t. vásárlóközönségemet, hogy Somogyi András urral, a Torontáli Agrár-bank füzerosztályának vezetőjével társultam és füzser- és csemegeárkereskedésemet ezentul

Erczegán és Somogyi-cég

alatt fogjuk tovább vezetni.

Kérjük a t. vevőközönséget, hogy füzserüzletünket annál is inkább pártfogásukba venni sziveskedjenek, mivelhogy minden törekvésünk odairányul, hogy úgy az árak elsőrendű minőségével, valamint lelkiismeretes, pontos és gyors kiszolgálásunkkal a közönség legkényesebb igényeit is kielégítsük. — Kiváló tisztelettel

Erczegán és Somogyi füzser- és csemegeárkereskedés Veliki Becskerek, Alekszandrova u. — Telefon 235.

A „SLAVIA“ Biztosító Bank

értesíti bánáti tagjait, hogy a bánáti főügynökséget folyó évi július hó 1-én a

Prva Srpska Zemijoradničke

Banka főfiokja V. Becskerek

Petrogradska ul. 13. telefon 100, vette át

Mindennemű felvilágosításokkal a bank ügynökei szolgálnak.

Befizetések a fenti banknál eszközöltetnek. - 1126

Ügynökünk továbbra is Gyura G. Kozlovacski ur marad.

Egy teljes szoba- és konyha-

butor kéz alól azonnal eladó.

Megtekinthető Nemanjina

(Jenőherceg) u. 16. sz. a.

1134

Filip Bumiller prágai

ostornyélgyári lerakat

az S. H. S. területére, egyedüli főelárusító Fekete Gyula

Subotica. Fióklakat Veliki Becskerek és környékére

Deutsch Márton

cégnél Vel. Becskerek, Gabonater.

1133

Eladó

egy jókarban lévő rövid zongora, egy karikahajós teljesen új Singer-varrógép és egy nagy könyvszekrény

Cim a kiadóhivatalban. - 1125

Füzserüzleti állványok és mázsák eladók.

1104

Megtekinthető: BANCSÁK ISTVÁN-nal, Takovska (Garai) u. 1130/80. sz.

Polgármesteri hivatal Veliki Becskerek.

11247-922. szám.

3005

Árlejtési hirdetmény.

Veliki Becskerekben 10 negatív ártezi kut furására az árlejtés kiiratik.

A feltételek a városi számvevő-ségnél betekintheők és írásbeli kérelemre postán is megküldetnek.

Az ajánlatok július hó 31-ikéig a velikibecskereki polgármesteri hivatalnál adandók be.

Az ajánlatok 20 dináros okmány-bélyeggel látandók el, az ajánlathoz csatolandó azon elismervény, mely igazolja, hogy az ajánlati ár 10%-a mint bánatpénz a városi pénztárnál letétbe helyeztetett.

Veliki Becskerek, 1922 június 28-án

Dr. Grubity s. k.,

polgármester-helyettes.

VII gimnáziumot végzett diák

szerb nyelvtanítónak

ajánlkozik elemista fiuhoz. Cim a „Torontái“ kiadóhivatalában.

Sürgösen eladó

a Fő-utcában (Alexandrova ul) emeletes ház.

Bővebbet a Banatska Trgovačka Agencija, Alexandrova u. 27. Telefon 32.

VESZEK

jókarban lévő 30-150 l ürtartalomig üres, használt

HORDÓKAT.

KOHN IGNÁC bor- és szeszárukereskedő, a nagyhíd mellett. 467

Eladó egy lábhajtásra (villanymelegítéssel) berendezett 1108

pliszirozó-gép

igen jutányos áron

Grünfeld Armin

óras-, ékszerész- és varrógépkereskedésében Vel. Becskerek, a nagyhíd mellett. Veszek törőtaranyat a legmagasabb ártért

Két gyermek mellé

(7 és 3 éves) keresek augusztus 1-ére német kisasszonyt. Szerbül tudók előnyben

Lózsza Zsigáné Veliki Becskerek, 1106 Brigadira Risztitya u. 168.

Figyelem!

Felhívom a n. é. közönség szives figyelmét, hogy a még békebeli mód szerint készült valódi 1109

reggeli-, valamint luxus-

és szemvicssütemények

csakis sütődémben lesznek előállítva Kéretik a címre vigyázni, mert csakis a Szűszner Károly címmel ellátott kosárba szállított sütemény valódi Szűszner pártfogást kér, tisztelettel

Szűszner Károly

sütőmester, Petrogradska (Melencei) u. 35.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.